

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Уманським місцевим центром з надання безоплатної
вторинної правової допомоги річного плану діяльності
на 2022 рік у III кварталі

ЗМІСТ:

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1.] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

[1.2.] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Уманським місцевим центром постійно проводиться моніторинг доступності безоплатної вторинної правової допомоги шляхом:

- визначення необхідності отримання безоплатної вторинної правової допомоги певним цільовим категоріям осіб, які є суб'єктами права на БВПД;
- з урахуванням віддаленості населених пунктів, які підпадають під юрисдикцію Уманського місцевого центру та наявності транспортного сполучення.

Оскільки, відповідно до статті 14 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” суб'єктами права на БВПД є інваліди, діти-сироти, учасників бойових дій, були визначені місця компактного перебування даних осіб та створені мобільні та дистанційні пункти консультування.

Також, за результатами моніторингу встановлено, що не усі громадяни, які проживають у віддалених населених пунктах мають змогу скористатися можливістю отримання безоплатної вторинної правової допомоги безпосередньо у Центрі, тому продовжувалася робота по створенню мобільних та дистанційних пунктів консультування для розширення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги.

Загалом, протягом III кварталу 2022 року було проконсультовано 190 осіб в межах роботи мобільних та дистанційних пунктів консультування (142 осіб — в мобільних, 48 особи — в дистанційних пунктах консультування). У зв'язку із відсутністю звернень громадян для надання адресної правової допомоги не було здійснено виїзди для надання адресної правової допомоги для громадян, які не мають змоги самостійно прибути для отримання консультації.

СПІВПРАЦЯ ЗІ СЛУЖБОЮ ПРОБАЦІЇ

За період повномасштабної війни Росії в Україні кількість заяв про кримінальні та адміністративні правопорушення зменшилась у понад 2,5 рази,- зазначив голова Нацполіції, але звернув увагу на крадіжки, вчинені в умовах воєнного стану, за такими фактами вже зареєстрували низку кримінальних проваджень.

Про профілактику злочинності та посилення покарання в умовах воєнного стану 28 червня говорила фахівчиня сектора «Жашківське бюро правової допомоги» відділу надання безоплатної правової допомоги Уманського МЦ з

надання БВПД з клієнтами пробації в Уманському районному секторі №1.

Відтепер за вчинення злочинів в умовах воєнного або надзвичайного стану відповідальність стала більш жорсткою, а саме:

- за крадіжку (таємне викрадення чужого майна) - порушнику загрожує позбавлення волі на строк від 5 до 8 років;
- за грабіж (відкрите викрадення чужого майна) - строк від 7 до 10 років;
- за розбій (напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства) - злочинцю загрожує не лише позбавлення волі на строк від 8 до 15 років, а ще й конфіскація майна;
- за вимагання (вимогу передачі чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці) - покарання становитиме: позбавлення волі на строк від 7 до 12 років з конфіскацією майна;
- за привласнення, розтрату майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем - не тільки позбавлення волі на строк від 5 до 8 років, а ще й позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років.

осіб, яким призначено опікунів); повідомлення уповноваженої особи органу опіки та піклування (для недієздатних осіб, які не мають законного представника).

В ході розмови також обговорили обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, тобто вчинення кримінально протиправного діяння під впливом фізичного або психічного примусу, що визначено статтею 40 КК України.

Відповідно до частини першої статті 40 КК України не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

У разі застосування фізичного примусу, який повністю виключає можливість особи діяти на власний розсуд, кримінальна відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам повністю виключається на підставі частини першої статті 40 КК України. Відповідно до Меморандуму про співпрацю та в рамках заходу також працював дистанційний пункт прийому громадян. Про те як отримати правову допомогу від держави: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

6 липня з метою підвищення правової обізнаності осіб засуджених до покарання не пов'язаних з позбавленням волі в приміщенні Уманського міськрайонного відділу «Центр пробації» в Черкаській області, фахівчиною Уманського місцевого центру з надання БПВД Сіньковською Вікторією проведено бесіду

на тему: «Умови призначення, тривалість та розмір виплати допомоги по безробіттю».

Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 року № 334 "Деякі питання реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплати допомоги по безробіттю на період дії воєнного стану" визначено особливості, з урахуванням яких на період дії воєнного стану здійснюється реєстрація, перереєстрація безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплата допомоги по безробіттю.

Присутнім повідомлено, що статус безробітного надається особі, зазначеній в ч. 1 ст. 43 Закону України «Про зайнятість населення», з першого дня реєстрації її у центрі зайнятості за її особистою заявою. Реєстрація безробітного здійснюється в день подання особою, яка шукає роботу, заяви про надання статусу безробітного до обраного нею міського, районного, міськрайонного центру зайнятості або філії регіонального центру зайнятості особисто, під час безпосереднього відвідування, в електронній формі за допомогою засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, у тому числі мобільного додатку Порталу Дія, або за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку. Форми заяв про надання статусу безробітного, про призначення допомоги по безробіттю та про припинення реєстрації безробітного визначаються Державним центром зайнятості, крім форми заяв, які подаються в електронній формі особою, яка після введення воєнного стану працювала на умовах трудового договору (контракту), гіг-контракту, іншого цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, на території адміністративно-територіальних одиниць, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 204 «Про затвердження переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких надається допомога застрахованим особам в рамках Програми «єПідтримка».

Загальна тривалість виплати допомоги по безробіттю застрахованим особам не може перевищувати 360 календарних днів (особам передпенсійного віку (вік особи за два роки до дати, з якої особа буде мати право на пенсію на умовах, визначених статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування") - не більше 720 календарних днів) протягом двох років з дня її призначення (пункт 2 розділу II Порядку).

Якщо страховий стаж протягом 12 місяців, що передують місяцю реєстрації особи як безробітної, становить шість або більше місяців, допомога по безробіттю визначається у відсотках до її середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення), визначеної відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 року № 1266, залежно від страхового стажу:

→ до 2 років - 50 відсотків;

→ від 2 до 6 років - 55 відсотків;

→ від 6 до 10 років - 60 відсотків;

→ понад 10 років - 70 відсотків.

Залежно від тривалості безробіття допомога по безробіттю зменшується і виплачується у відсотках до визначеного розміру:

- перші 90 календарних днів - 100 відсотків;
- протягом наступних 90 календарних днів - 80 відсотків;
- далі - 70 відсотків.

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю у даному випадку становить **1800 гривень** (постанова правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України від 20 лютого 2020 року № 197/34480 "Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю").

Допомога по безробіттю призначається у **мінімальному розмірі** особам, визнаним в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування:

1. мають страховий стаж менше шести місяців;
2. звільнені з останнього місяця роботи з підстав, передбачених пунктами 3, 4, 7 і 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України (далі - КЗпП), а також з аналогічних підстав, визначених іншими законами;
3. особи, які закінчили або припинили навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, звільнилися із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і які потребують сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних;
4. внутрішньо переміщена особа (до отримання документів та відомостей про періоди трудової діяльності, заробітну плату (дохід), страховий стаж допомога по безробіттю);
5. працівники та гіг-спеціалісти юридичних осіб, що перебувають у статусі резидента Дія Сіті згідно із Законом України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні", після звільнення чи припинення гіг-контракту (стаття 23 Закону України Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття).

Також присутніх ознайомлено з положенням статті **40** Кримінального кодексу України, відповідно до якого не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>
[#БПД](#) [#ПравоваДопомога](#) [#LegalAid](#)

На законодавчому рівні, в Україні, передбачена кримінальна відповідальність неповнолітніх за злочини з 16 років. А за вчинення тяжких злочинів неповнолітній відповідатиме з 14 років. Рамкове рішення Ради Європейського Союзу «Про положення жертв у кримінальному судочинстві», прийняте 2001 року, зобов'язує всі держави ЄС поширювати медіацію в кримінальних справах та забезпечувати прийняття до розгляду будь-які угоди між жертвою та правопорушником, досягнуті в процесі медіації; Резолюція Ради з соціальних та економічних питань ООН, прийнята 2002 року, рекомендує всім державам розробляти та впроваджувати програми відновного правосуддя у національне кримінальне судочинство.

Про це 14 липня завідувач сектору «Маньківське бюро правової допомоги» Ірина

Миронюк говорила спільно зі старшим інспектором Уманського районного сектору №3 філії Державна установа «Центр пробації в Черкаській області», капітаном внутрішньої служби Романом Слюсаренком та особами, засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі під час бесіди на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

З 2019 року в Україні реалізується пілотний проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» на базі системи надання безоплатної правової

допомоги. Пілотний проект ґрунтується на відновних підходах у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки та нетяжкі злочини, вчинені неповнолітніми, і включає в себе скоординовану організацію ефективної комунікації між такими неповнолітніми і потерпілими від вчинених ними кримінальних правопорушень з метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, максимально раннього виведення неповнолітніх правопорушників із кримінального процесу з обов'язковим ужиттям узгоджених заходів для їх ресоціалізації та запобігання повторним кримінальним правопорушенням.

Програма дає можливість підліткам не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими, не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах усіх рівнів, займатися спортом, працювати та прагнути стати свідомими і відповідальними громадянами України.

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, може бути застосована у разі:

- наявності потерпілої сторони - фізичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- вчинення неповнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину;
- визнання неповнолітнім факту вчинення кримінального правопорушення;
- згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі.

У разі якщо обставини кримінального провадження відповідають всім вищезазначеним умовам, прокурор інформує неповнолітнього, його законного представника та потерпілого, його законного представника про можливість реалізації Програми шляхом залучення регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги посередника та укладення угоди про застосування Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення. Також прокурор роз'яснює, що результати участі у Програмі враховуватимуться під час прийняття рішення про наявність підстав для звільнення від кримінальної відповідальності. У разі взаємної згоди сторін на участь у Програмі відновлення для неповнолітніх, якщо вони досягли примирення між собою у кримінальному провадженні та згоди на звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності укладається відповідна угода.

З урахуванням виду та розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, сторони угоди констатують, що на час укладення угоди неповнолітній:

- визнав завдану вчиненим кримінальним правопорушенням шкоду та вибачився перед потерпілим;
- зобов'язується вжити заходів щодо повного відшкодування завданої шкоди в строк;
- бере участь у рекомендованих органом пробації заходах.

Посередник на зустрічі зі сторонами роз'яснює їм процедуру Програми, її наслідки, надає можливість сторонам дійти згоди щодо умов угоди і в разі згоди сторін на її проходження надає їм примірну форму угоди для ознайомлення і визначення дати наступної зустрічі для її укладення. У разі неможливості чи відмови сторін від укладення угоди інформує про це регіональний центр.

Для забезпечення реалізації пілотного проекту можуть утворюватися робочі групи за участю прокурора, соціального працівника, психолога, представників регіонального центру та органу пробації.

Як свідчить практика, саме успішне проходження програми відновного правосуддя для неповнолітніх є реальною підставою для звільнення їх від відповідальності.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до сектору «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

15 серпня, Верховна Рада України продовжила війсьний стан та мобілізацію в країні ще на 90 днів. Це означає, що продовжується загальна мобілізація військовозобов'язаних до лав Збройних Сил. Тож актуальним залишається питання військових повісток: види та порядок вручення.

Про це та інше говорила Алла Лавренюк з працівниками та клієнтами Уманського районного сектору №1 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області на тему: **«Військові повістки: види та порядок**

вручення». На даний момент існує чотири види документів, які можна назвати загальним терміном «повістка».

► Повістка, яка вручається з метою уточнення облікових даних

Даний вид повістки вручається призовнику для внесення відомостей до бази щодо особи призовника, його сімейного стану, інформації про працевлаштування, наявність чи відсутність дітей. Результатом такої перевірки можуть бути виявленні підстави для звільнення від служби в армії, наприклад, за наявності дитини.

► Повістка на проходження військово-лікарської комісії (ВЛК)

Повістка, яка зобов'язує призовника пройти медичне обстеження. До повістки додається картка дослідження та медичного огляду військовозобов'язаного, у якій зазначається, про придатність чи непридатність призовника до строкової служби.

► Повістка-призов на строкову військову службу

У такій повістці вказано термін, у який потрібно з'явитися до призовної дільниці.

Окрім того в такій повістці зазначається, що при собі необхідно мати: паспорт, військовий квиток (тимчасове посвідчення) або посвідчення про приписку до призовної дільниці (для призовників), а також, обліково-послужну картку та мобілізаційне розпорядження (при наявності).

► Мобілізаційне розпорядження

Такий вид повістки вручається військовозобов'язаним особам, котрі пройшли медичну комісію та визнані придатними до несення військової служби. Здебільшого мобілізаційне розпорядження вручається під час оголошення мобілізації. У мобілізаційному розпорядженні зазначається про обов'язок з'явитися у визначений призовний пункт **протягом 24 годин** після оголошення мобілізації.

☞ Вручення повісток проводиться через відповідні органи місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ, організацій, у тому числі закладів освіти, незалежно від підпорядкування і форми власності. Окрім того, повістки громадянам можуть також вручатися безпосередньо посадовими особами районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки.

☞ **Повістка має бути вручена особисто або уповноваженими особами** повинен бути складений акт про відмову від отримання повістки із підписами уповноважених осіб та свідків. Законодавством чітко не визначено де саме має відбуватися вручення повісток, а тому вручення повістки на вулиці, блокпостах, за місцем проживання тощо не є незаконним. **Основна умова - встановлення особи, якій вручається така повістка, що здійснюється на підставі документів, що посвідчують особу (паспорт, посвідчення водія тощо).**

♥ В рамках заходу також приділили увагу обставинам, що виключають кримінальну протиправність діяння, тобто вчинення кримінально протиправного діяння під впливом фізичного або психічного примусу, що визначено статтею 40 КК України.

🔍 Відповідно до частини першої статті 40 КК України не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

✗ У разі застосування фізичного примусу, який повністю виключає можливість особи діяти на власний розсуд, кримінальна відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам повністю виключається на підставі частини першої статті 40 КК України.

🔗 Про те як отримати правову допомогу за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Попередження вчинення нових злочинів є необхідним засобом охорони суспільства від злочинних посягань. Виконання цієї ролі здійснюється як за допомогою погрози покаранням, що існує в санкції кожної кримінально-правової норми, так і шляхом проведення правопросвітницької роботи серед осіб, які вже вчинили злочини.

Застосовуючи покарання, держава впливає на свідомість як правопорушника, так і певною мірою й на оточуючих, з метою попередження засудженими вчинення нових злочинів для

засуджених, які перебувають на обліку Уманського районного сектору №4 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області, 3 серпня головний юрист сектору "Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко, спільно з волонтером пробації Тетяною Гайдай провели лекцію для засуджених на тему: «Комендантська година: визначення та відповідальність за порушення».

Що означає запровадження комендантської години? Хто здійснює перевірку та контроль? Яка відповідальність за порушення комендантської години?

Комендантська година - це заборона перебування людей у визначений час на вулицях та в інших громадських місцях без спеціально виданих перепусток і посвідчень.

Перепустки і посвідчення видаються військовою комендатурою. Саме перепустки дозволяють перебувати на вулиці на період комендантської години. Перепустки, видані комендатурою, дійсні тільки в межах території, де запроваджено комендантську годину. Для пересування населеним пунктам громадянам необхідно завжди мати при собі документ, що посвідчує особу, подбати, щоб цей документ був доступним, адже мобільні додатки можуть працювати нестабільно.

За порушення комендантської години передбачена відповідальність за статтею 185 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка тягне за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Наприкінці заходу серед присутніх розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до онлайн сервісів Міністерства юстиції України та повідомлено, що більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ТА НАСИЛЬСТВУ

📌 За період повномасштабної війни Росії в Україні кількість заяв про кримінальні та

адміністративні правопорушення зменшилась у понад 2,5 рази,- зазначив голова Нацполіції, але звернув увагу на крадіжки, вчинені в умовах воєнного стану, за такими фактами вже зареєстрували низку кримінальних проваджень.

📌 Про профілактику злочинності та посилення покарання в умовах воєнного стану 28 червня говорила фахівчиня сектору «Жашківське бюро правової допомоги» відділу надання

безоплатної правової допомоги Уманського МЦ з надання БВПД з клієнтами пробації в Уманському районному секторі №1.

■ Відтепер за вчинення злочинів в умовах воєнного або надзвичайного стану відповідальність стала більш жорсткою, а саме:

- за крадіжку (таємне викрадення чужого майна) - порушнику загрожує позбавлення волі на строк від 5 до 8 років;

- за грабiж (вiдкрите викрадення чужого майна) - строк вiд 7 до 10 рокiв;
- за розбiй (напад з метою заволодiння чужим майном, поєднаний iз насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства) - злочинцю загрожує не лише позбавлення волi на строк вiд 8 до 15 рокiв, а ще й конфiскацiя майна;
- за вимагання (вимогу передачi чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дiй майнового характеру з погрозою насильства над потерпiлим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних iнтересiв цих осiб, пошкодження чи знищення iхнього майна або майна, що перебуває в iхньому вiданнi чи пiд охороною, або розголошення вiдомостей, якi потерпiлий чи його близькi родичi бажать зберегти в таємницi) - покарання становитиме: позбавлення волi на строк вiд 7 до 12 рокiв з конфiскацiєю майна;
- за привласнення, розтрату майна або заволодiння ним шляхом зловживання службовим становищем - не тiльки позбавлення волi на строк вiд 5 до 8 рокiв, а ще й позбавлення права обiймати певнi посади чи займатися певною дiяльнiстю на строк до 3 рокiв.

осiб, яким призначено опiкунiв); повiдомлення уповноваженої особи органу опiки та пiклування (для недiєздатних осiб, якi не мають законного представника).

☛ В ходi розмови також обговорили обставини, що виключають кримiнальну протиправнiсть дiяння, тобто вчинення кримiнально протиправного дiяння пiд впливом фiзичного або психiчного примусу, що визначено статтею 40 КК України.

🔗 Вiдповiдно до частини першої статтi 40 КК України не є кримiнальним правопорушенням дiя або бездiяльнiсть особи, яка заподiяла шкоду правоохоронюваним iнтересам, вчинена пiд безпосереднiм впливом фiзичного примусу, внаслiдок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

✗ У разi застосування фiзичного примусу, який повнiстю виключає можливiсть особи дiяти на власний розсуд, кримiнальна вiдповiдальнiсть особи за заподiяння шкоди правоохоронюваним iнтересам повнiстю виключається на пiдставi частини першої статтi 40 КК України.

🏠 Вiдповiдно до Меморандуму про спiвпрацю та в рамках заходу також працював дистанцiйний пункт прийому громадян.

📌 Про те як отримати правову допомогу вiд держави: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Торгiвля людьми – здійснення з метою експлуатацiї вербування, перевезення, передачi, приховування чи отримання людей шляхом погрози силою або її застосування чи iнших форм примусу, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою чи вразливiстю стану або шляхом пiдкupu у виглядi платежiв чи вигод для одержання згоди особи, яка контролює iншу особу. Таке визначення торгiвлi людьми дає «Протокол з попередження торгiвлi людьми, особливо жiнками i дiтьми», який доповнює Конвенцiю

ООН про боротьбу з транснацiональною організованою злочиннiстю.

Саме тому, напередодні відзначення 30 липня Дня протидії торгівлі людьми, 28 липня з метою підвищення правової свідомості громадян, працівниками сектору «Монастирищенське бюро правової допомоги», спільно з фахівцями КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» та працівником СПД №1 ВП №1 Уманського РУП проведено вуличну акцію на тему: «Запобігання та протидія торгівлі людьми».

Під час проведення акції, присутнім надавалася інформація стосовно того, що потрапити в ситуацію торгівлі людьми може кожна дитина, незалежно від віку, статі та соціальної приналежності. На разі, під час ведення бойових дій та під час ракетно-бомбових ударів по населених пунктах, під виглядом евакуації людей можуть вивозити в невідомому напрямку, діти можуть перевозитись за межі країни, а можуть переміщуватись у її межах. Крім таких видів торгівлі дітьми, як: примушування до жебракування чи втягнення у злочинну діяльність; використання органів та тканин дитини та нелегальне усиновлення/удочеріння, великою популярністю користується торгівля дітьми з метою педофілії (дитячої порнографії, дитячого сексуального туризму тощо), і це стосується як дівчаток, так і хлопчиків.

Саме тому, організаторами акції надавалися вичерпні роз'яснення стосовно норм Закону України «Про протидію торгівлі людьми», а також практичні поради щодо протидії торгівлі людьми та кейс «Як не потрапити у ситуацію торгівлі людьми під час евакуації та перетину кордону».

По завершенні проведення акції, працівниками Бюро додатково розповсюджувалися інформаційні буклети системи БПД, з зазначеною інформацією, стосовно того, що звертатися за безоплатною правовою допомогою онлайн, можна за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

#БПД #ПравоваДопомога #LegalAid

З метою підвищення правової обізнаності працівників та відвідувачів Христинівського відділу ЧООБТІ, 27 липня головний юрист сектору «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко провела лекцію на тему: «Як кримінальні правопорушення не визнаються злочином відповідно до статті 40 КК України?».

Так, відповідно до ч. 1 ст. 40 КК України вчинення дії або бездіяльності, що заподіюють шкоду правоохоронюваним інтересам, під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками, не визнається злочином. Разом з тим заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа зберігала можливість керувати своїми діями, а також заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам під безпосереднім впливом психічного примусу, вирішується залежно від наявності або відсутності стану крайньої необхідності.

Фізичним примусом визнається такий вплив на тілесну недоторканність та свободу особи, коли вона позбавляється можливості діяти за своїм розсудом, примушується до вчинення суспільно небезпечного діяння, яке завдає шкоди правоохоронюваним інтересам або створює небезпеку заподіяння такої шкоди, шляхом застосування до неї фізичного впливу.

Правоохоронюваними інтересами, яким завдається шкода особою, щодо якої застосовано примус, визнаються: передбачені Конституцією та законами України, а також іншими нормативно-правовими актами права людини та громадянина; охоронювані законом

права та інтереси іншої особи; суспільні інтереси; державні інтереси.

Серед присутніх розповсюджено тематичні буклети системи безоплатної правової допомоги.

Дізнатись більше про надання безоплатної правової допомоги можна за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

☞ Покарання неповнолітніх не завжди досягає мети виправлення. Навіть у випадку призначення неповнолітньому іспитового строку та звільнення неповнолітнього з випробуванням, «згадка» про його притягнення до кримінальної відповідальності залишається, що в менталітеті наших громадян привінюється до наявності «судимості».

👤 Про відновне правосуддя для неповнолітніх 14 липня говорила фахівчиня бюро правової допомоги Уманського МЦ Алла Лавренюк за круглим столом разом з адвокатами

системи БПД Дмитром Зеленим, Олександром Стобуном та з начальником Уманського районного сектору №1 філії Державної установи « Центр пробації» в Черкаській облатсі Максимом Піддубняком .

👤 **Відновне правосуддя** – це підхід до реагування на протиправну поведінку та вчинення злочинів, який враховує баланс інтересів потерпілої особи, правопорушника та громади.

👤 Відновне правосуддя запрошує обидві сторони конфлікту до діалогу, дає можливість усім учасникам інциденту досягти спільного рішення та відновити справедливість. У багатьох народів світу існували практики вирішення ситуацій, які сьогодні закон визначає як злочин.

«Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» — це не лише про підписання угоди, відшкодування збитків та звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Програма повинна охоплювати широке коло заходів, направлених на роботу фахівців з дитиною та її батьками, аби неповнолітній справді усвідомив різницю між «добре» та «погано», переоцінив свої погляди на життя, пріоритети та в майбутньому не порушував закон.

Як свідчить практика, саме успішне проходження програми відновного правосуддя для неповнолітніх є реальною підставою для звільнення їх від відповідальності.

👤 Про те як отримати правову допомогу постраждалим від домашнього насильства за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення впроваджується відповідно до спільного наказу Міністерства юстиції України та Генеральної прокуратури України «Про реалізацію пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» від 21 січня 2019 р. № 172/5/10. Цим же наказом затверджено Порядок реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення»

З метою роз'яснення порядку участі у проєкті «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», 14 липня головним юристом сектору «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Оленою Лещенко провела «вуличну акцію» для неповнолітніх на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

Відповідно до Порядку реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», пілотний проєкт ґрунтується на відновних підходах у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки та нетяжкі злочини, вчинені неповнолітніми, і включає в себе скоординовану організацію ефективної комунікації між такими неповнолітніми і потерпілими від вчинених ними кримінальних правопорушень з метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, максимально раннього виведення неповнолітніх правопорушників із кримінального процесу з обов'язковим ужиттям узгоджених заходів для їх ресоціалізації та запобігання повторним кримінальним правопорушенням.

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, може бути застосована у разі:

- наявності потерпілої сторони - фізичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- вчинення неповнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину;
- визнання неповнолітнім факту вчинення кримінального правопорушення;
- згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі.

Наприкінці заходу серед неповнолітніх розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до онлайн сервісів Міністерства юстиції України та повідомлено, що більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Державні органи влади, що здійснюють правосуддя і захищають права дитини, повинні використовувати відновне правосуддя у кримінальному процесі до неповнолітніх осіб, які скоїли кримінальні правопорушення, тим самим забезпечуючи належний юридичний захист останніх.

Тому, в рамках співпраці 15 липня фахівцем Уманського місцевого центру з надання БВПД Вікторією Сіньковською та представником ювенальної превенції відділу превенції Уманського РУП ГНУП в Черкаській області старшим лейтенантом поліції Ганною Роздобудько проведено бесіду на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх осіб».

Слідуючи кращим європейським та світовим практикам, з 2019 року в нашій державі впроваджений пілотний проєкт «Програма

відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину». Наразі він вже поширений на всю територію України.

Під час зустрічі присутніми охарактеризовано перспективи запровадження інститутів відновного правосуддя в Україні та обговорено застосування Програми за чотирьох умов:

- є потерпіла сторона — фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- якщо неповнолітній вперше вчинив кримінальний проступок або нетяжкий злочин;
- якщо неповнолітній визнає факт вчинення ним злочину;
- і неповнолітній, і потерпілий дали згоду на участь у програмі.

Між неповнолітнім та потерпілим укладається медіаційна угода. Далі неповнолітній працює з психологом і обов'язково проходить призначені ресоціалізаційні заходи — це і є особливістю пілотного проєкту.

Якщо неповнолітній відшкодує шкоду і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації — має шанс бути звільненим від кримінальної відповідальності. Така дитина не отримає «клеймо» злочинця.

Програма дає можливість підліткам не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими, не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах усіх рівнів, займатися спортом, працювати та прагнути стати свідомими і відповідальними громадянами України.

Отримати безоплатну правову допомогу можуть громадяни України та іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, чи особи, які потребують додаткового захисту, які перебувають під юрисдикцією України.

😊 Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>
[#БПД](#) [#ПравоваДопомога](#) [#LegalAid](#)

ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАПОБІГАННЯ БЕЗРОБІТТЮ

Переважена більшість осіб, які перебувають на обліку в Уманському районному секторі №4 філії ДУ «Центр пробації в Черкаській області» являються безробітними, які вже тривалий час не можуть працевлаштуватися.

З метою активізації засуджених для пошуку роботи та зменшення безробіття в Україні, 6 липня головний юрист сектору "Христинівське бюро правової допомоги" Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко провела лекцію для засуджених на тему: «Умови призначення, тривалість та розмір виплати допомоги безробіттю», кожному із присутніх роз'яснено їх право на матеріальне забезпечення на випадок

безробіття та соціальні послуги, які гарантуються Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», відповідно до 6 статті якого, право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги мають застраховані особи. _

Право на забезпечення та соціальні послуги відповідно до цього Закону має також молодь, яка закінчила або припинила навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, звільнилася із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і яка потребує сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних.

Члени особистого селянського господарства, якщо вони не є найманими працівниками, громадяни України, які працюють за межами України та не застраховані в системі соціального страхування на випадок безробіття країни, в якій вони перебувають, мають право на забезпечення за цим Законом за умови сплати страхових внесків, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Працюючі пенсіонери у разі звернення до державної служби зайнятості за сприянням у працевлаштуванні мають право на соціальні послуги щодо пошуку підходящої роботи, перенавчання та підвищення кваліфікації, а також на інформаційні та консультаційні послуги, пов'язані з працевлаштуванням профілактичні заходи відповідно до статті 7¹ цього Закону.

Серед присутніх розповсюджено тематичні буклети системи безоплатної правової допомоги та повідомлено, що прийом громадян сектор «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД здійснює за адресою: м. Христинівка, вул. В. Чорновола, 27/6, з понеділка по п'ятницю з 09 год. 00 хв. до 18 год. 00 хв. Телефон для звернень громадян: тел./факс (04745) 6-02-37.

Всеукраїнська гаряча телефонна лінія – 0-800-213-103 (цілодобово та безкоштовно з мобільних та стаціонарних телефонів в межах України). Електронна пошта: khrystynivske@legalaid.ck.ua.

Більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Ст. 43 Конституції України передбачає, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Проте, нажаль, війна внесла свої корективи, безліч людей залишилися без роботи і можливості заробляти собі на життя.

Саме тому, 7 липня працівником сектору «Монастирищенське бюро правової допомоги» спільно з фахівцями КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування

(надання соціальних послуг)» проведено робочу зустріч-семінар на тему: «Умови призначення, тривалість та розмір виплати допомоги по безробіттю», адже для активного гармонійного пристосування осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, важливо донести інформацію про їхні права на

необхідну допомогу.

Під час проведення заходу, співрозмовниками обговорено те, що 7 травня 2022 року набув чинності Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану»](#) від 21.04.2022 № 2220-ІХ, відповідним законом визначені умови призначення допомоги та суттєво спрощено процедуру оформлення виплат з безробіття. Зокрема, безробітний може отримувати допомогу, не відвідуючи центр зайнятості, якщо він виявив свій намір оформити статус безробітного будь-якими засобами комунікації.

Допомога по безробіттю призначається центрами зайнятості за місцем перебування на обліку безробітного і виплачується в установленому порядку через банківські установи. Тривалість виплати допомоги по безробіттю залежить від причини звільнення: за власним бажанням без поважної причини або за згодою сторін під час дії карантину та воєнного стану – 270 календарних днів; інші причини звільнення – 360 к.д.; для молоді (до 35 років без страхового стажу) – 180 к.д.

Зокрема, внутрішньо переміщені особи, які не мають документів, теж можуть оформити статус безробітного. Підставою оформлення та розрахунку суми виплат з безробіття у цьому разі є інформація з реєстрів та баз даних органів виконавчої влади.

На виплати з безробіття в умовах війни можуть розраховувати також ті українці, які формально не розірвали трудові договори з роботодавцями, але втратили роботу.

Безробітні українці, які перебувають на тимчасово окупованих територіях чи в регіонах активних бойових дій, не позбавляються статусу безробітного.

По завершенню проведення заходу, працівником Бюро розповсюджено буклети системи БПД.

Додатково дізнатися про безоплатну правову допомогу можна за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

У зв'язку із введенням в дію воєнного стану відбулися певні зміни у законодавстві України. Такі зміни торкнулися і сфери зайнятості населення.

Про це 8 липня говорила завідувач сектору «Маньківське бюро правової допомоги» Ірина Миронюк під час бесіди з відвідувачами та працівниками відділу «Центр надання адміністративних послуг» при виконавчому комітеті Маньківської селищної ради на тему: «Умови призначення, тривалість та розмір виплати допомоги по безробіттю».

7 травня 2022 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та

загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану», яким внесено зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», якими врегульовано питання реєстрації та ведення обліку безробітних під час дії воєнного стану.

Поряд з цим, постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 року № 334 «Деякі питання реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплати допомоги по безробіттю на період дії воєнного стану» визначає особливості, з урахуванням яких на період дії воєнного стану здійснюється реєстрація, перереєстрація безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплата допомоги по безробіттю.

Право на допомогу по безробіттю мають особи, визнані безробітними в установленому законодавством порядку. Статус безробітного надається особі з першого дня реєстрації її у центрі зайнятості за її особистою заявою.

Реєстрація безробітного здійснюється в день подання особою, яка шукає роботу, заяви про надання статусу безробітного до обраного нею міського, районного, міськрайонного центру зайнятості або філії регіонального центру зайнятості (далі - центри зайнятості) особисто, під час безпосереднього відвідування, в електронній формі за допомогою засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі - Портал Дія), у тому числі мобільного додатку Порталу Дія, або за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку.

Допомога по безробіттю призначається з першого дня надання статусу безробітного на підставі заяви про призначення допомоги по безробіттю, яка подається до обраного особою центру зайнятості.

Розмір допомоги по безробіттю визначається на підставі відомостей реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі - реєстр застрахованих осіб Державного реєстру) залежно від страхового стажу, заробітної плати (доходу), а в разі відсутності цих відомостей - довідок про заробітну плату (грошове забезпечення, винагороду за цивільно-правовим договором), виданих особі роботодавцем, військовим комісаріатом, де така особа перебувала на обліку, військовою частиною, органом, де особа проходила службу (далі - довідка про зарплату).

Загальна тривалість виплати допомоги по безробіттю застрахованим особам не може перевищувати 360 календарних днів (особам передпенсійного віку - не більше 720 календарних днів) протягом двох років з дня її призначення.

Вік набуття права на пенсію визначається на дату звернення особи залежно від наявного страхового стажу, обчисленого на підставі відомостей реєстру застрахованих осіб

Державного реєстру, а за період до запровадження реєстру - на підставі трудової книжки або інших документів, які підтверджують стаж.

Підтвердження наявного страхового стажу та віку виходу на пенсію для осіб передпенсійного віку здійснюється в порядку обміну інформацією між Державною службою зайнятості та Пенсійним фондом.

Якщо страховий стаж протягом 12 місяців, що передують місяцю реєстрації особи як безробітної, становить шість або більше місяців, допомога по безробіттю визначається у відсотках до її середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення), визначеної відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 року № 1266 (зі змінами), залежно від страхового стажу:

- до 2 років - 50 відсотків;
- від 2 до 6 років - 55 відсотків;
- від 6 до 10 років - 60 відсотків;
- понад 10 років - 70 відсотків.

Залежно від тривалості безробіття допомога по безробіттю зменшується і виплачується у відсотках до визначеного розміру:

- перші 90 календарних днів - 100 відсотків;
- протягом наступних 90 календарних днів - 80 відсотків;
- далі - 70 відсотків.

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю у даному випадку становить **1800 гривень**

Допомога по безробіттю призначається у **мінімальному розмірі** особам, визнаним в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування:

1. мають страховий стаж менше шести місяців;
2. звільнені з останнього місця роботи з підстав, передбачених пунктами [3](#), [4](#), [7](#) і [8](#) статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України, а також з аналогічних підстав, визначених іншими законами;
3. особи, які закінчили або припинили навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, звільнилися із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і які потребують сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних;
4. внутрішньо переміщена особа (до отримання документів та відомостей про періоди трудової діяльності, заробітну плату (дохід), страховий стаж допомога по безробіттю);
5. працівники та гіг-спеціалісти юридичних осіб, що перебувають у статусі резидента Дія Сіті згідно із Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», після звільнення чи припинення гіг-контракту.

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю у даному випадку становить 650 гривень

Допомога по безробіттю за календарний місяць не може перевищувати чотирикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, визначеного законом на відповідний рік (у 2022 році - 9 924 грн.).

Присутніх ознайомлено з положеннями статті 40 Кримінального кодексу України, відповідно до якого не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками. Питання про кримінальну відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам, якщо ця особа зазнала фізичного примусу, внаслідок якого вона зберігала можливість керувати своїми діями, а також психічного примусу, вирішується відповідно до положень

статті 39 ККУ «Крайня необхідність».

Звертаючись до Науково-практичного коментаря Кримінального кодексу України, під фізичним примусом у цій статті розуміється застосування щодо особи фізичного насильства з метою примушення її до вчинення або невчинення певних протиправних дій всупереч її волі. Дії, які є фізичним примусом, можуть бути двох видів. Так, вони:

1) або позбавляють особу, щодо якої застосовані, фізичної можливості діяти (внаслідок зв'язування, позбавлення волі із замкненням у приміщенні, заподіяння тілесних ушкоджень, що призвели до втрати свідомості тощо);

2) або спрямовані на те, щоб зламати психологічний опір особи і змусити її вчинити заборонене законом діяння (при мордуванні, катуванні тощо).

Під психічним примусом розуміється вплив на психіку особи з метою змусити її всупереч її волі вчинити або утриматись від вчинення певних протиправних дій. Психічним примусом, зокрема, є:

а) погроза застосування відповідного фізичного насильства, у т. ч. за допомогою зброї;

б) застосування або погроза застосування насильства щодо рідних, близьких, інших осіб, доля яких є важливою для особи, від якої вимагають певних дій чи бездіяльності;

в) знищення або погроза знищення майна, що належить потерпілому, його рідним, близьким, іншим особам, доля яких є важливою для особи, від якої вимагають певних дій чи бездіяльності;

г) погроза розголошення відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;

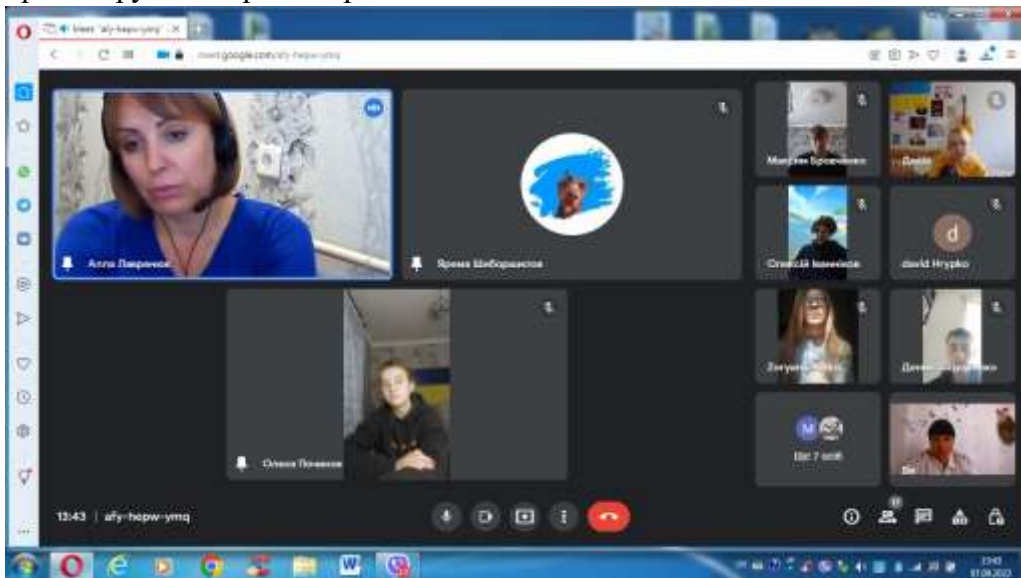
д) вплив на психіку особи за допомогою гіпнозу або інших подібних засобів.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legalaidd.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКІ ЗАХОДИ ДЛЯ МОЛОДІ

Війна - надзвичайно складний час для усіх, а діти потерпають від неї найбільше. У стані війни діти належать до найвразливішої категорії населення. В умовах дистанційної освіти збільшується кількість випадків небезпечної поведінки дітей в мережі інтернет, соціальних групах, що загрожує їхньому життю, здоров'ю та безпеці. Зокрема, йдеться про вплив соціальних мереж в інтернеті та залучення з їх допомогою дітей до різного виду правопорушень проти державності.

Про булінг під час війни 06 вересня говорила Алла Лавренюк з учнями 9-го класу ЗЗСО №2 на тему: «Запобігання та протидія булінгу в навчальних закладах». Фахівчиня зазначила, що наявність великої кількості

сумнівних інформаційних джерел, спаму, токсичної пропаганди та реклами, інформаційного перевантаження та інформаційних ризиків у контексті сучасних суспільних викликів,

зумовлених військовими діями в Україні велику увагу потрібно приділяти питанню профілактики кібербулінгу.

З метою боротьби із булінгом було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII, яким внесено зміни до Закону України «Про освіту» та Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП). Швидка та доречна реакція дорослих (батьків і вчителів) на ситуацію булінгу повертає дітям відчуття безпеки та захищеності, демонструє, що насилля не прийнятне.

Як ви можете допомогти своїм друзям повідомляти про випадки кібербулінгу, особливо якщо вони не хочуть цього робити? Жертвою кібербулінгу може стати будь-хто. Якщо ви бачите, що це відбувається з кимось, кого ви знаєте, спробуйте запропонувати підтримку.

Важливо вислухати свого друга. Чому він/вона не хоче повідомити про те, що він/вона зазнає кібербулінгу? Як вони почуваються? Скажіть їм, що вони не зобов'язані офіційно повідомляти про те, що відбувається, але важливо поговорити з кимось, хто може допомогти. Пам'ятайте: ваш друг може відчувати себе незахищеним. Будьте добрими до нього/неї. Допоможіть їм продумати, що вони можуть сказати і кому. Пропонуйте піти з ними, якщо вони вирішать повідомити про булінг. Найголовніше, нагадайте їм, що ви підтримуєте їх і хочете допомогти. Якщо ваш друг досі не хоче повідомити про випадок, допоможіть йому/її у пошуку дорослого, якому він/вона довіряє та який може допомогти їм вирішити ситуацію. Пам'ятайте, що в певних ситуаціях наслідки кібербулінгу можуть бути небезпечними для життя. Якщо нічого не робити, людині може здаватися, що всі налаштовані проти неї або що всім байдуже. Ваші слова підтримки можуть мати вирішальне значення.

Ви також можете розповісти своєму другу про інструмент в Instagram під назвою «Обмежити», за допомогою якого ви можете захистити свій акаунт, при цьому нікого не блокуючи, оскільки деяким людям блокування може здаватися занадто жорстким заходом.

✓ Наприкінці заходу фахівчиня надала інформацію куди ще можна звернутися за допомогою:

- на гарячу лінію ГО «Ла Страда - Україна» з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей;
- до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді;
- Національної поліції України;
- Безоплатної правової допомоги.

Перебуваючи в дитячих колективах, діти здобувають навички спілкування з однолітками, педагогами, іншими учасниками освітнього процесу. Під час комунікації неминуче трапляються конфлікти, вони можливі у будь-яких колективах, в тому числі і дитяче – підліткових, в таких ситуаціях діти вчаться домовлятися, врегульовувати конфлікти і приймати оптимальні для всіх рішення. На превеликий жаль, є такі конфлікти, що мають ознаки булінгу.

Саме про це 05 вересня головним юристом Уманського місцевого центру з надання БВПД Наталією Дзисюк проведено он-лайн зустріч з учнями Дмитрушківського ліцею.

Відповідно до пункту 3-1 частини 1 статті 1 Закону України «Про освіту», булінг (цькування) - діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є: систематичність (повторюваність) діяння; наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Розрізняють наступні види булінгу:

- фізичний: штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень
- психологічний: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж;
- економічний: крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей;
- сексуальний: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти;
- кібербулінг: приниження за допомогою мобільних телефонів, Інтернету, інших електронних пристроїв.

Відповідальність за вчинення булінгу

Кодекс України про адміністративні правопорушення доповнений статтею 173-4, де визначається, що булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти (850 грн.) до ста (1700 грн.) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Вищезазначене діяння, яке вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, тягне за собою накладення штрафу від ста (1700 грн) до двохсот (3400 грн.) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Вищезазначене діяння, яке вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти (850 грн.) до ста (1700 грн.) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Булінг, який вчинений повторно малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Також законодавчими новаціями передбачено, що неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу тягне за собою накладення штрафу від (850 грн.) до ста (1700 грн.) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Діти мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, що полягає в отриманні захисту, представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру. Її надають юристи центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – центри), або бюро правової допомоги, а також адвокати, які співпрацюють із центрами. Послуги юристів та адвокатів оплачує держава.

Також присутніх ознайомлено з положенням статті 40 Кримінального кодексу України, відповідно до якого не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

#БПД #ПравоваДопомога #LegalAid

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення впроваджується відповідно до спільного наказу Міністерства юстиції України та Генеральної прокуратури України «Про реалізацію пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у

вчиненні кримінального правопорушення» від 21 січня 2019 р. № 172/5/10. Цим же наказом затверджено Порядок реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення»

З метою роз'яснення умов, щодо участі у проєкті «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину», 26 вересня головний юрист сектору «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко провела для працівників та неповнолітніх засуджених, які перебувають на обліку в Уманському районному секторі №4 філії Державна установа «Центр пробації в Черкаській області» круглий стіл на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

Відповідно до Порядку реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», пілотний проєкт ґрунтується на відновних підходах у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки та нетяжкі злочини, вчинені неповнолітніми, і включає в себе скоординовану організацію ефективної комунікації між такими неповнолітніми і потерпілими від вчинених ними кримінальних правопорушень з метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, максимально раннього виведення неповнолітніх правопорушників із кримінального процесу з обов'язковим ужиттям узгоджених заходів для їх ресоціалізації та запобігання повторним

кримінальним правопорушенням.

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, може бути застосована у разі:

- наявності потерпілої сторони - фізичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- вчинення неповнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину;
- визнання неповнолітнім факту вчинення кримінального правопорушення;
- згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі.

Наприкінці заходу серед присутніх розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до онлайн сервісів Міністерства юстиції України та повідомлено, що більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

На жаль, неповнолітні все частіше вдаються до правопорушень під негативним впливом – сумнівних знайомих, однокласників, приятелів. Нерідко певні групи (коло спілкування) вимагає від дитини довести свою приналежність до неї, вчинивши якийсь негарний вчинок «на слабо». Когось вдарити чи здійснити крадіжку, зіпсувати чуже майно. І цей необачний вчинок може зруйнувати майбутнє- довести її до в'язниці.

Про відновне правосуддя для неповнолітніх 26 вересня говорила фахівчиня Жашківського бюро правової допомоги Уманського МЦ Алла Лавренюк на лекції для студентів ДНЗ «Жашківський аграрно-технологічний професійний ліцей».

Відновне правосуддя це відносно новий, сучасний підхід до реагування на протиправну поведінку та вчинення злочинів неповнолітніми. Він враховує баланс інтересів громади, потерпілої особи та правопорушника. Ця програма надає можливість дітям, які допустилися помилки у житті, не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими. Не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах. Відновне правосуддя для неповнолітніх застосовується за чотирьох умов:

- наявність потерпілої сторони – фізичної особи, який кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- якщо неповнолітній вперше вчинив злочин невеликої або середньої тяжкості;
- визнання неповнолітнім факту вчинення злочину;
- наявність згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі.

Якщо неповнолітній відшкодує шкоду і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації, має шанс бути звільненим від кримінальної відповідальності.

Детально про відновне правосуддя <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0087-19#Text>

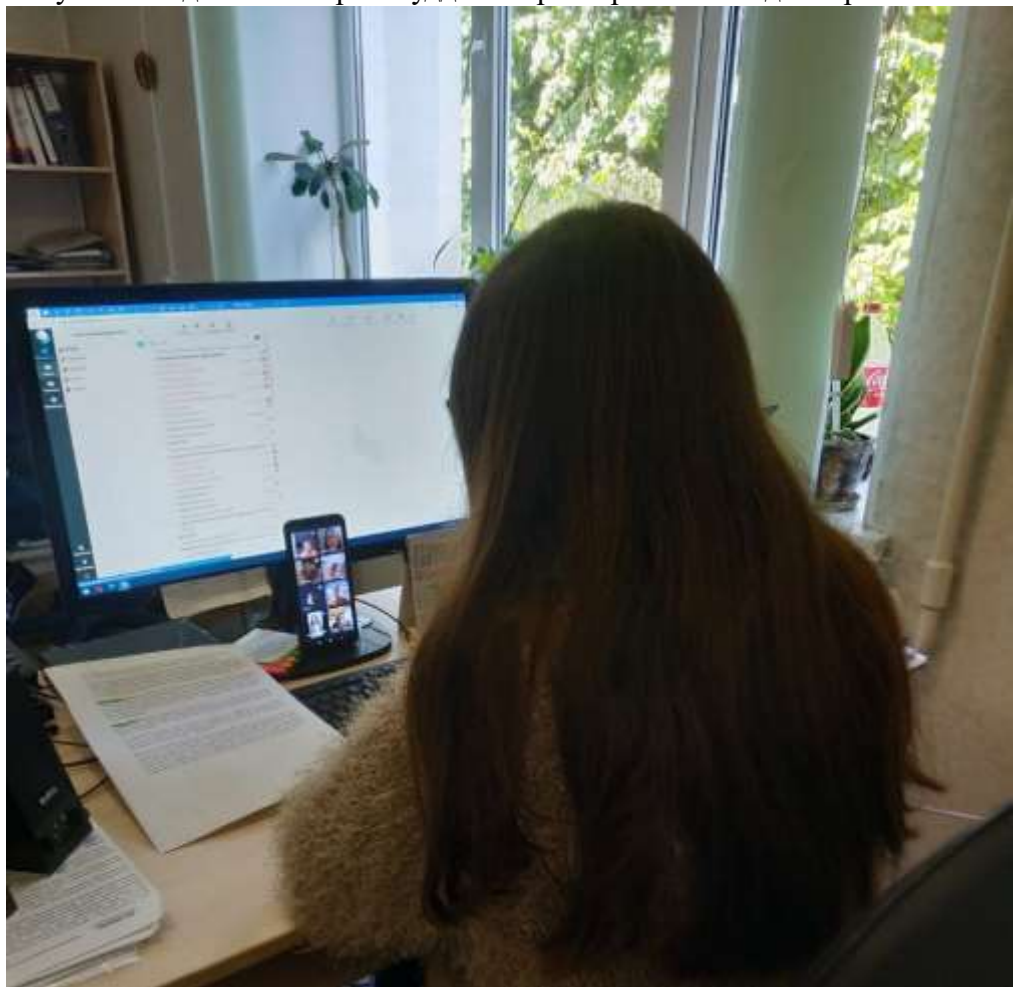
В ході розмови також обговорили обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, тобто вчинення кримінально протиправного діяння під впливом фізичного або психічного примусу, що визначено статтею 40 КК України. Відповідно до частини першої статті 40 КК України не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

У разі застосування фізичного примусу, який повністю виключає можливість особи діяти на власний розсуд, кримінальна відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам повністю виключається на підставі частини першої статті 40 КК України. Детальніше як отримати правову допомогу: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua> Інколи один необачний вчинок – крадіжка, хуліганство тощо – може зіпсувати дитині все життя, довівши її до в'язниці. Але є альтернативний шлях – примирення неповнолітнього правопорушника з потерпілим, відновлення соціальних зв'язків із суспільством. Це і є відновне правосуддя.

29 вересня з метою підвищення правової обізнаності студентів Уманського ГПК ім. Т. Г Шевченка фахівцем Уманського місцевого центру з надання БПД Сінковською Вікторією проведено правопросвітницьку онлайн-бесіду на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх осіб».

За останні кілька десяти років було прийнято низку міжнародних нормативно-правових документів щодо застосування відновного правосуддя. Зокрема рішення Ради Європейського Союзу

«Про положення жертв у кримінальному судочинстві», прийняте 2001 року, зобов'язує всі держави ЄС поширювати медіацію в кримінальних справах та забезпечувати прийняття до розгляду будь-які угоди між жертвою та правопорушником, досягнуті в процесі медіації; Резолюція Ради з соціальних та економічних питань ООН, прийнята 2002 року, рекомендує всім державам розробляти та впроваджувати програми відновного правосуддя у національне кримінальне судочинство.

Слідуючи кращим європейським та світовим практикам, з 2019 року в нашій державі

впроваджений пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину». Наразі він вже поширений на всю територію України.

Ця програма застосовується за чотирьох умов:

- є потерпіла сторона — фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- якщо неповнолітній вперше вчинив кримінальний проступок або нетяжкий злочин;
- якщо неповнолітній визнає факт вчинення ним злочину;
- і неповнолітній, і потерпілий дали згоду на участь у програмі.

Між неповнолітнім та потерпілим укладається медіаційна угода. Далі неповнолітній працює з психологом і обов'язково проходить призначені ресоціалізаційні заходи — це і є особливістю пілотного проєкту.

Якщо неповнолітній відшкодує шкоду і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації – має шанс бути звільненим від кримінальної відповідальності. Така дитина не отримає «клеймо» злочинця.

Програма дає можливість підліткам не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими, не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах усіх рівнів, займатися спортом, працювати та прагнути стати свідомими і відповідальними громадянами України.

Також присутніх ознайомлено з положеннями статті 40 Кримінального кодексу України, відповідно до якого не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Отримати безоплатну правову допомогу можуть громадяни України та іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, чи особи, які потребують додаткового захисту, які перебувають під юрисдикцією України.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>
[#БПД](#) [#ПравоваДопомога](#) [#LegalAid](#)

РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО БПД ШЛЯХОМ ЗДІЙСНЕННЯ ВИЌЗДІВ МОБІЛЬНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПУНКТИВ (ВИЌЗНИХ ПРИЙОМІВ ГРОМАДЯН) У МЕЖАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ «ПРИСКОРЕННЯ ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

«Єдиний засіб утримати державу в стані незалежності від будь-кого - це сільське господарство. Володій ви хоч всіма багатствами світу, якщо вам нічим харчуватися - ви залежите від інших.» Жан-Жак Руссо

В довоєнні часи в Україні активно запроваджувалася земельна реформа, але війна зачепила всі можливі сфери суспільства в країні, не оминувши і земельні відносини. Тема землі, зокрема захисту земельних прав залишається важливим та актуальним.

З метою підвищення правової свідомості у суспільстві та поширення інформації про особливості регулювання земельних відносин в

умовах воєнного стану на виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» 28 вересня в.о. завідувача сектору «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк в приміщенні виконавчого комітету Жашківської міської ради с. Скибин здійснила виїзний прийом громадян у вигляді мобільного пункту доступу до безоплатної правової допомоги.

Під час виїзного прийому багато питань виникає як із укладеними договорами оренди землі, так і з новелами воєнного часу щодо автоматичного поновлення договорів оренди с/г земель. Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» передбачає, що договори оренди, суборенди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту вважаються поновленими на один рік без волевиявлення сторін таких договорів. Крім того, таке поновлення не потребує внесення відповідних змін до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, а сам договір вважається поновленим без внесення відповідних відомостей до реєстру. Факт поновлення таких договорів підтверджують дві обставини: 1) закінчення строку дії самого договору після 24.02.2022; 2) наявність законодавчого врегулювання цього питання, тобто п. 27 Перехідних положень Земельного Кодексу України. Важливим є те, що поновлення поширюється лише на договори строк користування земельними ділянками щодо яких закінчився після введення воєнного стану. Також спрощено порядок передачі в оренду землі для ведення товарного сільгоспвиробництва.

Це стосується виключно земель с/г призначення державної / комунальної власності, невитребуваних, нерозподілених земель, які передаються в оренду для товарного с/г виробництва.

Для таких договорів законом встановлюються такі умови:

- строк оренди: не більше 1 року;
- розмір орендної плати: не більше 8% середньої нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області;
- договір оренди землі не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі спливом строку, на який його укладено;
- встановлено обмеження прав орендарів щодо використання

земельних ділянок с/г призначення: заборона змінювати цільове призначення, здійснювати будівництво на такій землі, обмеження щодо реалізації переважного права купівлі такої ділянки тощо.

- орендарі, суборендарі земельних ділянок сільськогосподарського призначення усіх форм власності можуть передавати на строк до одного року належне їм право оренди, суборенди іншій особі для використання земельної ділянки за цільовим призначенням.
- такі договори оренди укладаються в електронній формі, без проведення земельних торгів.
- укладені договори оренди реєструються районними військовими адміністраціями у Книзі реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану, що ведеться у паперовій та електронній формі. Під час заходу учасники отримали тематичні інформаційні буклети .

Більше про те як отримати правову допомогу <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

7 квітня 2022 року набрав чинності прийнятий 24 березня 2022 року Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення

продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» № 2145-ІХ, яким передбачено особливості регулювання оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення у воєнний час.

На виконання програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» та для підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних правовідносин, 20 вересня фахівцем Тальнівського бюро правової допомоги Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Анною Яроцькою проведено семінар та здійснено виїзне консультування для мешканців та внутрішньо переміщених осіб села Легедзино на тему: «Земельні правовідносини в умовах воєнного стану» в приміщенні Легедзинської сільської ради Тальнівської територіальної громади.

Так, відповідно до ст. 13 ЗУ «Про оренду землі», договір оренди землі - це договір, за яким орендодавець зобов'язаний за плату передати орендареві земельну ділянку у володіння і

користування на певний строк, а орендар зобов'язаний використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства. Договір оренди землі укладається у письмовій формі і за бажанням однієї із сторін може бути посвідчений нотаріально.

Відповідно до підпункту 1 пункту 27 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України передбачено, що дія договорів оренди,

суборенди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту, строк яких завершується в період дії воєнного стану, автоматично продовжується на один рік. Сторонам договору не потрібно укладати ніяких додаткових угод та не потрібно вносити відомості про поновлення договору до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Автоматична пролонгація зазначених вище договорів передбачена для земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності; комунальної власності; невитребуваних земельних ділянок; нерозподілених земельних ділянок; земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування; приватної власності.

Таким чином, договори, строк дії яких закінчується в період з 24 лютого 2022 року і до припинення чи скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її областях, автоматично продовжуються на один рік.

Наприкінці заходу присутні отримали тематичні інформаційні буклети та індивідуальні консультації.

Більше про те як отримати первинну та вторинну безоплатну правову допомогу за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>
[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

7 квітня 2022 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» № 2145-IX, яким передбачено особливості регулювання оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення у воєнний час.

На виконання програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» та для підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних правовідносин, 15 вересня фахівцем Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Вікторією Алексєнко здійснено виїзне консультування та проведено

правопросвітницький захід для жителів села Гереженівка на тему: «Основне про договір оренди землі» в приміщенні Гереженівського старостату Дмитрушської ОТГ.

Відповідно до ст. 13 ЗУ «Про оренду землі», договір оренди землі - це договір, за яким орендодавець зобов'язаний за плату передати орендареві земельну ділянку у володіння і користування на певний строк, а орендар зобов'язаний використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства. Договір оренди землі укладається у письмовій формі і за бажанням однієї із сторін може бути посвідчений нотаріально.

Згідно діючого законодавства, орендодавцями земельних ділянок є громадяни та юридичні особи, у власності яких перебувають земельні ділянки, або уповноважені ними особи, а орендарями земельних ділянок є юридичні або фізичні особи, яким на підставі договору оренди належить право володіння і користування земельною ділянкою.

Істотними умовами договору оренди землі, відповідно до ст. 15 ЗУ «Про оренду землі», є: об'єкт оренди (кадастровий номер, місце розташування та розмір земельної ділянки);

дата укладення та строк дії договору оренди;

орендна плата із зазначенням її розміру, індексації, способу та умов розрахунків, строків, порядку її внесення і перегляду та відповідальності за її несплату.

За згодою сторін у договорі оренди землі можуть зазначатися інші умови. Зміна умов договору оренди землі здійснюється за взаємною згодою сторін. У разі недосягнення згоди щодо зміни умов договору оренди землі спір вирішується в судовому порядку.

Об'єкт за договором оренди землі вважається переданим орендодавцем орендареві з моменту державної реєстрації права оренди, якщо інше не встановлено законом.

Строк дії договору оренди землі визначається за згодою сторін, але не може перевищувати 50 років. Дата закінчення дії договору оренди обчислюється від дати його укладення. Право оренди земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації такого права.

Орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі. Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди. Обчислення розміру орендної плати за землю здійснюється з урахуванням індексів інфляції, якщо інше не

передбачено договором оренди. Орендна плата справляється у грошовій формі, але за згодою сторін розрахунки щодо орендної плати за землю можуть здійснюватися у натуральній формі. Розрахунок у натуральній формі має відповідати грошовому еквіваленту вартості товарів за ринковими цінами на дату внесення орендної плати. Розрахунки щодо орендної плати за земельні ділянки, що перебувають у державній і комунальній власності, здійснюються виключно у грошовій формі.

Підпунктом 1 пункту 27 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України передбачено, що дія договорів оренди, суборенди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту, строк яких завершується в період дії воєнного стану, автоматично продовжується на один рік. Сторонам договору не потрібно укладати ніяких додаткових угод та не потрібно вносити відомості про поновлення договору до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Автоматична пролонгація зазначених вище договорів передбачена для земельних ділянок сільськогосподарського призначення:

- Державної власності;
- Комунальної власності;
- Невитребуваних земельних ділянок;
- Нерозподілених земельних ділянок;
- Земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування;
- Приватної власності.

Таким чином, договори, строк дії яких закінчується в період з 24 лютого 2022 року (дата введення воєнного стану на території України) і до припинення чи скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її областях будуть автоматично поновлюватися на один рік. Після припинення чи скасування воєнного стану, такі договори діятимуть до закінчення строку, на який вони поновлені.

Наприкінці заходу присутні отримали тематичні інформаційні буклети та консультації.

Більше про те як отримати первинну та вторинну безоплатну правову допомогу за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>
[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Система безоплатної правової допомоги з травня 2020 року долучена до реалізації проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство».

Завданнями системи БПД для виконання цієї Програми є посилення захисту прав громадян у

сфері земельних відносин шляхом надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, а також посилення правової спроможності громадян та громад у сфері земельних відносин шляхом покращення правової обізнаності у результаті проведення правопросвітницьких заходів.

19 серпня з метою підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних

правовідносин, в рамках виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», працівниками Уманського МЦ з надання БВПД Наталією Дзисюк та Анною Ковальчук проведено семінар для жителів с.Родниківка **Паланська громада** на тему: «Земельні правовідносини в умовах воєнного стану».

З 24 лютого 2022 року відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введено режим воєнного стану.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» від 24.03.2022 № 2145-IX (далі - Закон № 2145) визначено особливості регулювання земельних відносин на час дії воєнного стану.

Заборонено:

- безоплатна передача земель державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації;
- формування земельних ділянок державної, комунальної власності, невитребуваних, нерозділених земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування (крім тих земель, що передаються в оренду);

Протягом всього періоду дії воєнного стану в Україні не проводяться земельні торги щодо прав оренди, емфітевзису, суперфіцію, щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності .

Вважаються поновленими на один рік без волевиявлення сторін відповідних договорів і без внесення про поновлення договору до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно договора оренди, суборенди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту, строк користування земельними ділянками щодо яких закінчився після введення воєнного стану, щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної, комунальної, приватної власності, невитребуваних, нерозділених земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування.

Розмір орендної плати не може перевищувати 8 відсотків НГО земельної ділянки, що визначається від середньої НГО одиниці площі ріллі по області.

Договір оренди земельної ділянки укладається лише в електронній формі, та засвідчується кваліфікованим електронним підписом орендаря і орендодавця.

Формування земельної ділянки з метою передачі її в оренду здійснюється на підставі технічної документації щодо інвентаризації земель.

Вимоги Земельного кодексу України та Закону України «Про оренду землі» щодо мінімального строку договору оренди землі не застосовуються до договорів оренди, які укладаються під час дії воєнного стану.

Право оренди земельної ділянки не підлягає реєстрації. Реєстрації підлягає лише договір оренди землі. Право оренди земельної ділянки виникає з дня державної реєстрації договору оренди земельної ділянки районною військовою адміністрацією.

Одним з важливих моментів договору оренди землі укладеного відповідно до Закону № 2145 є те, що він не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі спливом строку, на який його було укладено.

Детальніше можна ознайомитися з положеннями Закону № 2145 перейшовши за посиланням <http://surl.li/cayfz>

Отримати безоплатну правову допомогу можуть громадяни України та іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, чи особи, які потребують додаткового захисту, які перебувають під юрисдикцією України.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

[#БПД](#) [#ПравоваДопомога](#) [#LegalAid](#)